

CATALUNYA LÍDER: UN PAÍS EN POSITIU

Una panoràmica per la Catalunya contemporània ens retrata, bàsicament, tres actituds col·lectives: l'autoflagel·lació, l'autoodi i l'autoestima.

L'autoflagel·lació consisteix en una mena de derrotisme emocional, de pessimisme estructural, de desànim col·lectiu sense altre marge que no sigui la desesperança. Entestat a veure només la part sempre buida de l'ampolla, s'expressa sovint a través de la crítica negativa sistemàtica, cap al govern, l'oposició, la política, tot i tothom, amanit sovint d'una conyeta fàcil i autosuficient que amaga, potser, la pròpia condició de derrotat, d'algú que es veu ja incapaç de modificar una situació que admet com a insuperable. Aquesta forma de masoquisme nacional té una enorme capacitat d'autodestrucció i es basa en un discurs melancòlic, nostàlgic, d'un passat que figuradament va ser millor. És el discurs del catalanisme romàntic, de la Catalunya víctima, de la queixa, del desamor de l'enemic exterior, culpable de totes les malvestats imaginables. Aquesta Catalunya no crea adeptes, sinó vençuts. I, el que és pitjor, no assumeix mai responsabilitats perquè carrega sempre els neulers als altres. Molts catalanistes de bona fe arriben a trobar un cert plaer i tot, en aquestes pràctiques autolesionadores.

Ja el 1862, el títol de la primera novel·la de la Renaixença era premonitori: L'orfeneta de Menàrguens o Catalunya agonitzant. Semblava insuperable, però no. Els anys 30, en època de plenitud nacional, dos dels més destacats títols de la nostra bibliografia eren Catalunya, poble dissortat i Catalunya, poble decadent. Rovira i Virgili evocava en prosa una «pàtria, víctima d'una reiterada dissort històrica», mentre Salvador Espriu, en vers, cantava la seva «pobra, bruta, trista, dissortada pàtria».

Ningú no s'apunta a un país que agonitza, ni es decideix a utilitzar un idioma que cada dia assegurem que s'està morint i que va de mal borràs, per més que el parlin més de 9 milions d'europeus, s'ensenyi en 160 universitats d'arreu del món, sigui la desena llengua que més tradueix o figuri entre els cent idiomes amb més parlants del món i cada any s'hi editin nou mil títols. En fi... la gent el que volem és viure i viure bé. Guanyar, triomfar, vèncer. I, sincerament, després de tants anys d'estar agonitzant, potser ja ha arribat el moment que ens donin l'alta...

L'autoodi, molt més reduït quant als seus practicants, afecta persones d'un cert estatus intel·lectual, d'un cert nivell sociocultural, procedents originàriament del món de les esquerres. Es caracteritza per una incomoditat manifesta amb el país, en el millor dels casos, perquè en els altres es redueix al més gran dels menyspreus i desconsideracions per Catalunya, instal·lats en un fals cosmopolitisme sense arrels que, de fet, quasi sempre vol dir sense arrels catalanes. Acostuma a reduir la personalitat nacional catalana, la seva llengua i la cultura que genera, a un simple folklore provincià. Protagonitzat per individus a qui sap greu ser catalans o, potser, creure's equivocadament que mai no en seran vistos del tot, en aquest comportament carregat de complexos diversos, buscant, buscant bé, sempre hi apareix algun factor de procedència que és el factor desencadenant de la incomoditat: sigui per motius de pertinença a un determinat estatus socioeconòmic (o molt alt o bé molt baix), d'origen geogràfic, cultural o lingüístic i, fins i tot, de pertinença a nostradíssimes nissagues catalanes col·laboracionistes amb el franquisme.

L'autoestima, finalment, és aquella actitud en nom de la qual jo els he vingut a parlar avui aquí. Em refereixo a una actitud serena i realista davant del país, que en coneix el passat, que no amaga els errors ni en dissimula els defectes, però que, sobretot, s'esforça per remarcar positivament i valorar constructivament totes les potencialitats que tenim, com a nació i com societat, de no passar desapercebuts per la història de la humanitat i que, fins i tot, té la gosadia d'aspirar a jugar-hi un rol capdavanter. Des de la derrota, la queixa i el menyspreu, ni s'avança ni es construeix. Des de la voluntat d'avançar, sí. I tant que sí!

Tinc el goig de pertànyer a una societat que disposa d'un sistema de valors que, al llarg de la història més recent, han fet gran aquest país: el valor del treball, l'ètica de la responsabilitat, la creativitat, el rigor, la seriositat, l'esforç, la iniciativa de la gent, l'estalvi, l'empenta emprenedora, la cultura industrial. Un país que, en el seu moment, va ser capdavanter al sud d'Europa en fer la revolució industrial, abocant les seves millors energies en un projecte modernitzador que va ser el primer catalanisme. Estic orgullós de formar part d'una col·lectivitat que no va estancar-se acceptant que la dissort del passat hagués de ser també el destí del nostre futur i que va entendre que, imaginant i fent coses noves, espavilant-se, només hi podia sortir guanyant. I que la solució només residia en nosaltres mateixos.

Les necessitats de la modernització van fer veure, aviat, que ja podien esperar asseguts que el govern espanyol de l'època els les resolgués. Mai no van resignar-se, ni van llançar la tovallola, sinó que van convertir-se en protagonistes actius del seu propi destí i no pas en víctimes passives de l'esdevenidor sense perspectives a què altres, per deixadesa o per interès, els empenyien i els allunyaven de la modernització imprescindible. Era l'època en què s'introduïa l'ús del formigó a la península, a càrrec d'un enginyer de nom Francesc Macià. La llunyania i la inutilitat dels poders públics estatals van ser suplerts per la iniciativa privada, tant en l'àmbit de l'economia com de la cultura. I tot va anar acompanyat de la dotació d'un cert poder polític propi, amb una gran complicitat civil, social, nacional, en definitiva, entorn d'un projecte col·lectiu compartit.

La Mancomunitat va esforçar-se per fer de Catalunya «una terra estructurada», un país urbanitzat i electrificat, amb carreteres i ferrocarrils com cal, amb telèfons i biblioteques. Va potenciar els ensenyaments tècnics i va facilitar l'accés de la cultura catalana a la modernitat i a l'avantguarda internacionals. I ho va continuar la Generalitat republicana, reforçant l'educació de les generacions joves, mentre, des de la iniciativa privada, els tres germans Nicolau popularitzaven arreu del món la seva aportació singular al talent imaginatiu: el cine NIC... Fins i tot durant el franquisme, Catalunya ha liderat la passió per la llibertat, el compromís amb la indústria i la complicitat total amb l'Europa de la democràcia, la cultura i el progrés. Que diferent que és passejar per la capital d'un estat on tots els grans edificis són oficials o bé fer-ho per la capital d'un país on aquests són el resultat tenaç de l'esforç de la iniciativa privada dels seus ciutadans!

La societat catalana d'avui continua essent capdavantera en actituds col·lectives com ara el seu gust per la diferència i la singularitat, l'associacionisme, l'adopció d'infants, la donació d'òrgans, el respecte per la privacitat (divorcis, homosexualitat, noves de família i de maternitat), l'esperit inquiet i viatger, la mentalitat oberta, l'hàbit convivencial de la multiculturalitat, l'interès per l'exterior i el compromís per un projecte de país integrador i no excloent pels orígens, com podem demostrar-ho les dues persones que els hem parlat avui des de darrere d'aquesta taula. Enlloc de la mediterrània no hi ha un altre poble amb tants milions de persones capaces de parlar dues

llengües i fins tot una tercera... Ni tan solidari, com es demostra cada any amb la Marató de TV3, segona més important de tot Europa.

Catalunya és Gaudí i Miró, Dalí i bona part de Picasso, Josep Carreras i Montserrat Caballé, Ferran Adrià i Oriol Balaguer. I són Les tres bessones i el Mètode Grönholm de Jordi Galceran triomfant arreu del món. Per això cada any rebem 23 milions de turistes, molts dels quals vénen atrets per una capital com Barcelona, referent mediterrani de creuers, amb el patrimoni arquitectònic com a esquer, veritable motor del país en tots els àmbits. La capital de l'edició en català i en espanyol que ha de ser líder en fires i congressos internacionals, que disposa d'una dotzena d'universitats en un radi de 100 quilòmetres, en un país amb 12 parcs científics i tecnològics, amb 400 grups de recerca només en ciències de la vida, amb investigadors de renom internacional com Joan Massagué i Josep Balsegua en oncologia, Miguel Beato i Roderic Guigó en genòmica i Juan Carlos Izpisua en cèl·lules mare.

Avui tenim totes les escoles del país connectades a Internet, com vam tenir en la UOC la primera universitat europea en l'ús exclusiu d'aquest sistema per a la comunicació entre professorat i alumnat, i continuem atraient estudiants d'Erasmus, perquè sempre t'enriqueixes més anant a un indret on conviuen dues llengües que a un on, majoria del professorat inclòs, sols se'n parla una i prou.

Disposem d'una xarxa de 215 hospitals, 31 mil metges i 6 dels hospitals de producció científica més importants de tot l'Estat. Un estat on representem el 60% de la producció farmacèutica, amb grans infraestructures tecnològiques com el supercomputador Mare Nostrum (el més potent d'Europa i el novè del món), el laboratori de llum del Sincrotró i el reactor de fusió nuclear Iker. Porta oberta permanent a la modernitat, proveïm una quarta part dels llocs de treball industrials, amb un percentatge similar pel que fa al PIB, mentre concentrem el 70% de la inversió japonesa, el 60% de la nord-americana i el 46% de la britànica a tot l'Estat. Només essent conscients de tot plegat pot explicar-se que, després de Nova York i Hong Kong, Barcelona sigui la capital d'un país no sobirà amb més representació diplomàtica del món.

A nivell institucional, altres països s'han emmirallat en el nostre, a l'hora de fer la seva pròpia llei de protecció dels animals o la de parelles de fet, com és el cas de l'assemblea nacional francesa. I poden fer-ho en el futur, quan enllestim la llei electoral, amb llistes de partit desbloquejades, obertes a la llibertat dels ciutadans per ordenar els candidats al seu gust, tots els quals figuraran a la papereta de vot amb la seva foto, telèfon de referència i adreça electrònica.

Tenim empreses catalanes que són líders mundials en certs sectors, som atractius pel disseny i la moda, mentre potser ignorem que un producte d'un indret de les Terres de l'Ebre o del Vallès és fonamental perquè alguns països escandinaus, el Japó o els Estats Units millorin el seu projecte d'excel·lència. Tenim tendència a valorar molt poc les coses bones que tenim, que produïm i que ideem. I si nosaltres no les valorem, qui esperem que ho faci? Tenim excel·lents olis, excel·lents formatges, excel·lents vins, que tants països voldrien tenir, però no sembla que hi donem la importància que es mereixen. És una mica trist que calgui anar a Finlàndia per constatar-hi amb normalitat, a la carta dels millors restaurants, la presència de vins i caves catalans, circumstància que no sempre es produeix aquí. Només cal anar a Bordeus, a La Rioja o bé a la Borgonya per veure-hi quins són els vins que apareixen a les seves cartes...

Fruit de la visita a Finlàndia que he realitzat acompanyat d'alguns consellers del Govern, sembla que algú hagi descobert de nou el model econòmic finlandès, com a model aplicable a la realitat catalana. Algú s'ha encarregat de recordar-nos que els països nòrdics sempre han estat objecte d'una especial atenció des de Catalunya, tant pel que fa al seu model de creixement com pel que fa al seu grau de benestar social. Efectivament, el Pujol dels anys 70 es presentava com un avalador del model suec. Però no s'hi val a fer mimetisme, perquè no existeixen solucions finlandeses per a resoldre problemes catalans.

La pregunta és, doncs, si fa tant de temps que són un exemple a seguir, com és que no ho havíem fet abans? Possiblement, perquè ningú no s'havia posat a dibuixar un model de país, més enllà d'una o dues legislatures. És la mancança d'aquest país, la dictadura de la immediatesa, la mirada curta que arriba, a tot estirar, fins a la cita electoral següent i l'absència de perspectiva a llarg termini.

Efectivament, no n'hi ha prou de mirar i remirar. No n'hi ha prou de lamentar-se de com són de netes, nobles, cultes, riques, lliures, desvetllades i felices les coses, nord enllà, sinó que cal que ens arremanguem perquè també ho siguin aquí, a Catalunya, posant-nos tots a treballar, cadascú des del seu àmbit de responsabilitat, sabent que tots construïm un edifici comú.

Però si ens mirem a nosaltres mateixos de seguida constatem que el que ens ha mancat històricament és, precisament, un model a llarg termini que susciți grans consensos i tingui el suport de tots els actors implicats. És una mancança que l'actual Govern està començant a suplir entrant en la dinàmica dels grans pactes nacionals; és a dir, decidint col·lectivament el futur de la nostra col·lectivitat, allò que volem ser.

Catalunya és un país amb un altíssim grau de cohesió social. Aquest és el gran llegat dels nostres presidents, Pujol i Maragall. De Pujol ens sentim hereus de la seva aposta clara i decidida per la convivència, per ser un sol poble, de la idea de la unitat civil del poble català. Aquesta convivència i inclusivitat de la societat catalana ha estat sempre una autèntica fàbrica de catalans de destí, que construeixen un futur comú amb els catalans d'origen. De Maragall ens sentim hereus de l'optimisme de país i de la creativitat, de la capacitat de generar entusiasme entorn de projectes que s'ho valen. Sempre he defensat que calia traslladar aquesta fortalesa de la unitat civil i aquest entusiasme a altres qüestions d'importància clau pel país, com pot ser l'aposta clara per un determinat model de creixement que ens permeti afrontar els reptes de la globalització tot incrementant el nostre grau de cohesió social.

Finlàndia és un estat amb més d'una llengua oficial, amb una nombre d'habitants inferior al de Catalunya, amb una concentració de població similar a la nostra i amb una despesa per part de l'Estat central equiparable a la de la Generalitat de Catalunya. El model de creixement econòmic finlandès es basa des de ja fa temps en la innovació tecnològica, en l'anomenada economia del coneixement. Però això ha estat possible gràcies a un enorme esforç d'implicació de tots els actors des de fa més de vint anys, ja fa temps que, anomenant-ho d'una altra manera, va entrar en la dinàmica dels pactes nacionals que alguns hem estat sempre reclamant, i aquesta és una de les grans diferències amb la nostra realitat.

Aquest Govern, com vostès, té clar el diagnòstic de l'economia catalana, les apostes de futur i les eines per assolir aquests objectius, i és per això que reclama la implicació de tots vostès, la implicació de tota la societat per assolir-los, perquè són objectius de tots, perquè el país és de tots, ens pertany a tots.

Tres són els pilars sobre els quals hem de construir el model català: la convivència i la cohesió, el suport a l'economia de la modernitat, l'esforç i la imaginació i als emprenedors i la internacionalització de Catalunya, de la seva presència cultural i econòmica al món, solidaria amb les causes justes i conscient dels seus interessos.

Com a país podem tenir el nostre propi model d'èxit econòmic i social i aconseguir-lo pels nostres propis mitjans. No es tracta tan sols de l'optimisme de la voluntat, sinó de la confiança en el país basada en el seu potencial i en la seva realitat econòmica i social. Podem, si volem, protagonitzar una autèntica història d'èxit, i només depèn de nosaltres. Qui s'espavila, qui lluita, qui treballa té oportunitats, i nosaltres estem disposats a fer-ho, com hem fet al llarg de la nostra història, aprofitant les oportunitats que se'ns presentaven, sense badar.

Tenim debilitats i febleses, però és imprescindible que sapiguem reconèixer i potenciar les nostres fortaleces i les nostres oportunitats. Cal passar del catalanisme de la queixa i la derrota al catalanisme de l'oportunitat, la il·lusió i l'èxit, perquè un col·lectiu amb il·lusió és un col·lectiu imbatible, i no aconseguirem il·lusionar criticant sinó liderant: aquest és el catalanisme de la victòria que jo vull i defenso per al meu país. Cal passar del catalanisme de la confrontació extenuant al catalanisme de la competició estimulante, de la tradició estàtica i imutable a la modernitat dinàmica i en transformació permanent, de la rigidesa a la flexibilitat per a facilitar l'adaptabilitat. Cal deixar de mirar a l'oest, només, per mirar el món sencer: a l'est, al nord i al sud, que també existeixen. Cal posar Catalunya al món, a tot el món, perquè el món, tot el món, ja fa temps que és a Catalunya.

Ja hi havia qui assegurava que no té èxit sempre el més fort, sinó el més capaç de tenir èxit, i Catalunya, el seu empresariat, la seva economia i la seva societat, demostren dia a dia que són molt capaces de tenir èxit, si compten amb un bon lideratge.

EL DIAGNÒSTIC

LA CATALUNYA LÍDER: ASSOLIMENTS ECONÒMICS I SOCIALS DELS DARRERS ANYS, PUNTS FORTS DE L'ECONOMIA CATALANA

PUNTS FORTS DE L'ECONOMIA CATALANA, QUÈ HEM ACONSEGUIT?

- a. El creixement del producte interior brut (PIB) els darrers tres anys ha superat taxes anuals del 3%, i el primer trimestre d'aquest any ha arribat al 4%, superior en més d'un punt a la mitjana de la zona euro. A més, l'economia catalana segueix amb la seva capacitat de generar ocupació, la qual creix a bon ritme, amb una taxa d'ocupació del 71% i una taxa d'atur en descens que avui se situa al 6,7%.

Un aspecte molt positiu d'aquesta acceleració econòmica és la recuperació que ha viscut el sector industrial aquest últim any (2006), un sector que mai ha deixat de ser líder dins l'Estat. Aquest dinamisme de la indústria i la millora de les expectatives empresarials ha quedat reflectit en una taxa de creixement del sector industrial propera a un 3% el darrer trimestre del 2006.

- b. Catalunya disposa d'un teixit industrial potent. A Catalunya el sector de la indústria i la construcció tenen un pes específic sobre el producte total molt superior a la mitjana europea. De fet, només dos *länders* alemanys presenten una especialització industrial més forta.

La nostra és una economia productiva, i, si bé els canvis que ara ens toca dur a terme són més costosos i més lents, els rendiments són més robustos, la seva sostenibilitat més duradora i l'estructura econòmica menys vulnerable. I en el moment que ens toca viure, i invertir, això és important.

Precisament la setmana passada un informe de conjuntura econòmica constata ja com una gran part de l'estructura empresarial catalana estava adaptant-se amb èxit a la competència en els mercats mundialitzats, amb apostes com les del sector químic. Això es combina amb un índex de distribució de la renda entre la població que situa Catalunya amb un índex de 29 en un indicador on 0 és la màxima igualtat i 100 la màxima desigualtat, en una situació semblant a la del grup de països amb una distribució més igualitària que la mitjana de la UE-25 (Suècia 23, Dinamarca 24, República Txeca, Luxemburg i Àustria).

- c. Es manté el bon ritme en la creació d'empreses. Aquesta activitat emprenedora manté Catalunya al capdavant a l'Estat amb més de mig milió d'empreses actives. La ben coneguda estructura empresarial catalana, dominada per microempreses i petites empreses, és un element favorable en el context global. Ara som ja capdavanters en la creació de noves empreses biotecnològiques; un terç de tot l'Estat. Però ens preocupa la feble vocació empresarial dels nostres joves.
- d. L'empresa catalana presenta un grau notable d'internacionalització. L'esforç realitzat per les empreses per millorar la seva posició en els mercats exteriors es pot observar en l'increment del grau d'obertura de l'economia catalana en els darrers vint anys, que ha augmentat del 40,6% el 1986 al 62,4% l'any 2006.

Això és molt positiu, perquè ja fa temps que el mercat espanyol ha deixat de ser el nostre únic mercat. A més, aquest grau d'obertura de l'economia catalana ens permet airejar-nos al món, on no tenim problemes de balances fiscals, ni de balances comercials, ni de prejudicis lingüístics, ni tics anticatalans i, a diferència del passat, hi podem vendre lliurement els nostres productes.

A la vegada Catalunya és un destí interessant per a les multinacionals, les quals quasi representen la meitat de la producció industrial. Això ens indica els avantatges de localització que

presenta l'economia catalana tant en termes productius com tecnològics. Així i tot, hem de desenvolupar molt més el comerç electrònic.

- e. Un altre potent actiu de la nostra economia és un sector turístic a l'alça, perquè ha sabut ajuntar la diferenciació basada en el fet cultural i la qualitat en el servei, que experimenta en els darrers anys un creixement remarcable, ocupant una quota de mercat equivalent a una potència turística com Grècia, amb varietat d'ofertes i paisatges: turisme de sol i platja, de neu, rural, cultural.

ELS REPTES DEL FUTUR. EL GOVERN CATALÀ JA HA COMENÇAT A TREBALLAR

Cal aprofitar l'enorme potencial de l'economia catalana, la seva immensa capacitat emprenedora, per fer front amb garanties als reptes del futur.

Assolir una economia productiva, intensiva en tecnologia i coneixement, en el marc de les profundes transformacions que s'estan produint a Europa en el model de competitivitat en els darrers anys. Un creixement sostingut i sostenible en un entorn de cohesió social, de convivència cívica, aquest és el repte de Catalunya en les properes dècades.

I en quins punts concrets cal actuar per fer front a aquests reptes?

La recepta també és ben clara i coneguda: millora de la productivitat i, en concret, inversió en els factors que més hi influeixen: infraestructures, capital humà (ensenyament, formació professional), recerca, desenvolupament i innovació (i sobretot transferència de coneixements) i millora de l'eficiència de la gestió de les institucions. No es tracta de competir en salaris baixos, sinó en millora de la productivitat que permeti mantenir o millorar el nivell salarial dels nostres treballadors i treballadores, en paral·lel a un augment dels llocs de treball amb valor afegit; és a dir, amb coneixement i fer que les nostres empreses tinguin beneficis.

I es tracta també que aquesta aposta per l'economia del coneixement, la que més llocs de treball ens pot donar de cara al futur, reverteixi en els ciutadans, en una virtuosa redistribució de la riquesa no basada en el concepte decimonònic de l'Estat assistencial. Parlo de permetre a la ciutadania recuperar la llibertat i el control de les seves vides que dóna la igualtat d'oportunitats i l'element de cohesió social i de convivència cívica que representa una aposta clara per la qualitat dels serveis i de l'espai públic.

Hi ha elements que són comuns a tots dos objectius, com per exemple l'educació. Invertir en educació és invertir en la millora de la productivitat, en un creixement econòmic futur saludable i en cohesió social i igualtat d'oportunitats.

El Govern de Catalunya va fent els deures i treballa de manera coherent i conjunta en aquesta línia, tot cercant, mitjançant l'estratègia dels pactes nacionals, la complicitat de tots els actors i l'estabilitat en les apostes estratègiques de país. El Pacte Nacional per a l'Educació, El Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació i l'Acord Estratègic per a la Competitivitat o el Pacte per l'Habitatge en són bons exemples.

- a. L'economia catalana necessita una política industrial activa promoguda des del govern i que té com a eixos principals la recerca i la innovació tecnològica.

Una de les vies per encaminar aquestes accions en termes de política econòmica és afavorir la coordinació entre administració, centres de recerca/universitats i empreses, a fi que la tecnologia arribi al món empresarial i, per tant, es tradueixi en millores productives.

Un bon exemple del treball que s'està realitzant en aquest camp és la consolidació de la Bio-regió, formada per indústries farmacèutiques, hospitals, laboratoris i centres de recerca i que pretén coordinar l'activitat en biomedicina i biotecnologia i que han de situar Catalunya com a referent mundial en aquest sector.

De fet, la visita institucional que la Generalitat ha fet a l'Índia va servir, entre altres coses, per signar un conveni marc de col·laboració entre la Bio-regió i l'Associació Índia de Biotecnologia. I més important encara, Catalunya serà país convidat al Congrés Asiàtic de Biotecnologia que se celebrarà a Hyderabad l'any vinent. El fet que la Bio-regió estigui present al Congrés permetrà estreynar els vincles entre Catalunya i les associacions asiàtiques en el camp de la biotecnologia, i obrirà així noves oportunitats tant en termes de recerca com de negoci en aquest països emergents tecnològicament.

- b. En els darrers anys hem assistit a un sanejament de les finances públiques, el qual és cabdal pels efectes que els desequilibris en els comptes públics generen sobre l'economia en general.

No només s'ha reduït el dèficit públic sinó que, igual o més important que això, s'ha reorientat la despesa pública a favor d'un ús més productiu, concretament cal destacar l'increment de la despesa en inversions. I tot això s'ha fet sense incrementar la pressió fiscal.

Ara, aprovat el pressupost pel 2007, mantindrem l'eficiència en la seva gestió i la seva orientació social, a més del compromís de mantenir l'esforç inversor que hem realitzat aquests darrers anys. Aspirem a viure en un país amb una societat responsable, on la gent vagi cada matí motivada per ser a la feina, amb il·lusió pel que hi fa. Tota millora en la productivitat basada en el coneixement i en la tecnologia, en l'augment del nombre de llocs de treball amb valor afegit, és una garantia de cohesió social, perquè permet que els nostres treballadors i treballadores afrontin amb garanties els riscos que pot representar el procés de mundialització econòmica.

- c. El Govern treballa per avançar cap a la consolidació de l'Euroregió Pirineus Mediterrània.

El Govern vol situar Catalunya al mapa geoeconòmic del món, el mapa dels llocs importants i influents, dels llocs on passen coses que són remarcables des del punt de vista econòmic, i això només es pot fer coliderant amb altres una gran àrea d'influència. S'imaginem una regió europea de més de 20 milions d'habitants amb una gran concentració de coneixement, de tecnologia, de recerca, de capacitat de producció de béns d'alt valor afegit, ben comunicada, propera a un enorme mercat potencial i amb una alta qualitat de vida pel seu sistema de pro-

tecció social i l'alt grau de convivència i estabilitat? Doncs això som nosaltres, una àrea capaç de competir a escala mundial amb les altres grans zones importants del món, amb Escandinàvia, amb el sud-est asiàtic, etc.

Ja coneixem els bons resultats derivats de la cooperació territorial que històricament s'ha practicat a Europa, en termes de creixement econòmic i convergència regional. Catalunya seguirà impulsant aquesta cooperació entre regions del sud d'Europa i la Mediterrània a fi d'assolir un pol de cooperació i solidaritat aprofitant les economies externes, les externalitats positives que es deriven d'aquesta cooperació regional com pot ser l'aprenentatge tecnològic o un millor accés a les infraestructures. Diverses són les iniciatives que el Govern impulsa en aquesta línia, com poden ser el conveni recentment signat per a la institucionalització d'un Eurodistricte de l'Espai Català Transfronterer, o la tasca que es duu a terme des de l'Institut Europeu de la Mediterrània per consolidar la regió euromediterrània com un espai d'estabilitat i de cooperació, clau per al desenvolupament econòmic. Es tracta de reforçar l'anomenat procés de Barcelona iniciat per la Unió Europea i, al mateix temps, situar la nostra capital també com a capital euromediterrània i fer-ho com a repte de país.

En la xarxa global Catalunya ha de situar la seva capital com un node, com un pol imprescindible entre la Mediterrània (el nord i el sud) i la resta d'Europa. Per això s'ha d'erigir en un referent polític i econòmic, potenciant al mateix temps els processos polítics, els intercanvis econòmics i culturals i les xarxes de transport i comunicacions.

- d. Sabem perfectament que el funcionament eficient de les institucions incideix clarament en la competitivitat de la nostra economia, i és per això que el Govern de Catalunya està treballant intensament per presentar pròximament un paquet de mesures per reduir significativament la càrrega de tramitació administrativa que suporten les empreses del nostre país. S'eliminaran alguns tràmits innecessaris o que generen duplicitats i es transformaran tràmits d'autorització prèvia pels de simple comunicació. I haurem de simplificar també certes normatives ambientals per fer-les més realistes i aplicables. I, tant de bo, pensar la funció pública com una carrera professional, treballar per objectius i amb avaluació de la feina feta.
- e. És clar, però, que una de les claus del capital tecnològic és l'educació. En la mesura que el coneixement serà cada vegada més un input amb major pes en el producte final, la inversió en la qualificació de la força de treball és una assignatura permanent. Disposar d'un sistema educatiu de qualitat significa, en termes qualitatius, abordar dues qüestions bàsiques:
 1. En primer lloc, cal abordar la qüestió del prestigi de la professió. Precisament, la professió més valorada a Finlàndia és la de mestre. Cal fer un autèntic canvi de mentalitat en relació amb els nostres docents, tornar a respectar i valorar la seva entrega i la seva professionalitat, però també donar-los les eines i el temps per millorar i augmentar la qualitat de la formació que els oferim. Estic segur que tots som capaços de recordar amb respecte, admiració i estima el nom d'un o més mestres que han marcat en positiu les nostres vides. Es tracta, doncs, que tinguem exactament el mateix sentiment per la totalitat del col·lectiu, i aquest ho percebi així.

2. I en segon lloc, i sempre que fem aquest canvi de mentalitat que he esmentat podrem resoldre la qüestió del respecte i la disciplina a les aules. Si reconeixem als mestres el valor de la professió i la capacitat, obtindran el prestigi social necessari perquè se'ls respecti espontàniament l'autoritat a les aules, ells, les persones que permetran que els nostres fills aprenguin i millorin. Perquè és d'això del que es tracta, les nostres aules no són només ni principalment un subministrador de continguts, sinó una autèntica escola de ciutadania, on els nostres joves aprenen a conviure, a respectar els valors comuns que ens han de permetre viure com a col·lectiu en una societat cohesionada, a respectar i valorar la diferència i, en definitiva, a millorar dia a dia com a persones. Els nostres joves han de ser inquiets, creatius, i han d'aprendre també a valorar l'esforç i el treball col·lectiu. Necessitem persones capaces de treballar en equip i de dissenyar i executar projectes, tant a Catalunya com als llocs arreu de món on tinguem interessos.
- f. Una bona dotació d'infraestructures de transport. Per tots és sabut que les infraestructures són un factor determinant per a la productivitat d'un país, ja que redueixen els costos de transport i faciliten l'accés al mercat. Catalunya ha d'afrontar el repte de més i millors infraestructures amb un ferm compromís inversor, i aquest correspon tant a la Generalitat com a l'Estat.

En els darrers vint anys la Generalitat ha suportat quasi la meitat de la inversió pública a Catalunya, mentre que l'Administració de l'Estat ho ha fet en un 20% aproximadament. No hi ha dubte, doncs, que l'esforç inversor de Catalunya en aquests anys ha estat molt més fort que el de l'Estat. Es a dir, quan la Generalitat assumeix competències les acompanya de les inversions corresponents, malgrat les deficiències en el finançament i les limitacions en el seu endeutament.

Pel que fa a la responsabilitat exclusiva de la Generalitat, s'ha posat en marxa l'aeroport d'Alguaire, l'aeroport de la Seu d'Urgell i l'adjudicació del desdoblament de l'Eix Transversal, entre altres mesures, com les inversions que ja s'estan executant en la xarxa de metro de la ciutat de Barcelona. La Generalitat, doncs, es preocupa del llarg recorregut, de les grans inversions, però també de les infraestructures de la quotidianitat, aquelles que augmenten la qualitat de vida en el dia a dia de la nostra ciutadania, i que no hauríem de fer coincidir amb les infraestructures de pas.

En aquest cavall de batalla que és el de les infraestructures, no només ens trobem amb la problemàtica de la insuficiència de recursos. I és que és tan important la quantitat d'infraestructures com la seva qualitat, i aquesta té a veure no només amb la inversió, sinó amb la seva gestió.

Aquest és el motiu que porta finalment el Govern de la Generalitat a reclamar negociar en paral·lel el traspàs de Rodalies i les inversions necessàries: fins i tot quan hi ha una endèmica manca d'inversió, una millor gestió pot suposar una millora de la situació, i la Generalitat es veu perfectament capaç de dur a terme aquesta millor gestió i assumir aquesta responsabilitat. En el cas de l'aeroport és tan nefast el dèficit en finançament com la gestió centralitzada.

Cal fer, amb la implicació de tots els agents, un pla urgent per evitar el col·lapse de l'àrea metropolitana de Barcelona i especialment de la capital, que tingui com a objectius no només pal·liar la situació actual, sinó també augmentar la fiabilitat, l'abast i la freqüència dels transports públics i, si cal, fer canvis a les concessions públiques.

Cal fer arribar la connexió per TGV no només fins a Europa, sinó també per tot l'eix mediterrani fins a València, invertir en la xarxa ferroviària de transport de mercaderies, aconseguir fer de l'aeroport de Barcelona un aeroport intercontinental i del nostre espai aeri un espai interconnectat.

LA RECEPTA DE L'ÈXIT: UNA APOSTA ESTABLE PER LA CATALUNYA LÍDER

És clar, doncs, que per assolir aquest projecte de país, econòmicament i socialment parlant, cal la cooperació, la responsabilitat i el compromís de tots els agents implicats, des dels poders públics fins a la classe empresarial. Un lideratge conjunt basat en l'optimisme i la confiança en les nostres possibilitats, en l'esforç i la intel·ligència. Cal, per exemple, enorgullir-nos de les nostres empreses i aconseguir que els seus noms siguin un referent internacional.

Catalunya és per si sola una gran marca al món, però moltes empreses catalanes tenen capacitat de convicció, coneixement i prestigi per poder coliderar amb el Govern l'atracció de la inversió a i en Catalunya.

Cal dir que les empreses, per exemple, ja estan fent un gran esforç d'inversió en R+D, no només perquè suporten quasi dues terceres parts de l'esforç inversor, sinó també perquè ocupen el primer lloc en el rànquing espanyol en despesa en innovació tecnològica, i se situen en un 2% del PIB. En el pressupost del 2007, els recursos destinats per la Generalitat a R+D+I s'han incrementat en més d'un 40% respecte al pressupost de l'any passat.

Les receptes de país són clares i ara toca que el model català estigui basat en compromís sòlid, estable, comú, compartit, i que la seva aplicació sigui possible. Fins ara hem tingut rellotge o hem d'anar contra rellotge, ara, a més, cal tenir una brúixola ben orientada. Sovint, l'èxit de les receptes econòmiques no rau només en l'encert en el diagnòstic i en les solucions, sinó en l'estabilitat de les apostes estratègiques i la capacitat i la solidesa dels lideratges polítics per dur-les a terme.

Arrossegar govern i oposició, empresaris, treballadors, universitats i escoles vers un objectiu comú requereix una gran capacitat pedagògica i un bon exercici del lideratge polític que retorni el prestigi a les institucions. Per tirar endavant un projecte de país no n'hi ha prou de tenir el poder i exercir una autoritat derivada únicament del fet de tenir un determinat càrrec.

Els governants ens hem de guanyar de nou el cap i el cor de la ciutadania de Catalunya i cal que els sectors concernits per l'aplicació d'una determinada política reconeixin la dignitat, la capacitat i el valor intrínsec de l'autoritat les indicacions de la qual s'han de seguir. No podem permetre la manca de respecte ni a les nostres institucions ni a les persones que les representen. Això ha de ser sagrat per a tothom i si no les apreciem nosaltres, què esperem que facin els altres?

Aquesta autoritat es guanya amb el propi comportament i rep la seva energia de la convicció, de l'honestedat i del compliment acurat de les pròpies responsabilitats. Aquesta autoritat es guanya realitzant des del Govern allò que es predica, complint amb coherència, però també amb voluntat d'entesa, de diàleg i de pacte, les promeses realitzades.

Aquesta autoritat serà reconeguda al Govern de la Generalitat si sap defensar els interessos de la ciutadania de Catalunya, més enllà de les conjuntures electorals a l'Estat i del lògic posicionament dels partits de cara a aquestes conjuntures.

I és per això que el Govern de la Generalitat sabrà mantenir, amb fermesa i estabilitat, les seves apostes estratègiques i liderar els processos que ens han de portar vers un creixement econòmic tal com el volem.

Tenim espai suficient, potencial, per generar nosaltres mateixos aquelles capacitats, aquelles eines i aquells recursos que ens han de permetre superar les proves que el nou marc de competència global ens imposa i fer de Catalunya una societat d'èxit.

I la societat catalana i el seu govern tenen la fermesa, la seriositat, la constància, l'exigència i, en definitiva, s'han guanyat l'autoritat necessària per exigir allò que els correspon.

Assolir el model econòmic i social que propugnem, competitiu i equitatiu alhora, construint la societat en la que volem viure en llibertat, és a les nostres mans, està al nostre abast, tots en som responsables i, per tant, sense complexos posem Catalunya al món. Si els altres poden venir-hi, per què nosaltres no podem anar-hi? És exactament la mateixa distància. Ara bé, ens hem de mentalitzar que tenim la capacitat col·lectiva de ser líders a escala mundial, només des d'aquesta forta convicció aconseguirem l'expansió de Catalunya enfora i la cohesió a l'interior.

Deixin-me per acabar, telegràficament, apuntar alguns elements darrers per a la reflexió:

- Hem de ser valents i reconèixer conceptes com autoritat, civisme, respecte, responsabilitat són valors fonamentals per a nosaltres.
- Hem de millorar el coneixement de llengües estrangeres, començant per l'anglès.
- Hem de fer que el món de l'empresa, responsablement, pugui ser no només escoltat a l'hora de dissenyar el projecte educatiu que el país necessita: a l'era del capitalisme electrònic la formació és el combustible de la productivitat.
- Hem d'entendre que modernització avui vol dir, ras i curt, digitalització i que l'única Catalunya moderna serà la Catalunya digital.
- Hem d'admetre que no tenim el nombre de doctors universitaris i de patents que corresponen a un país que vol liderar.
- Hem de crear espais d'hegemonia (en el pensament, en les idees, en la comunicació, en la informació) paral·lels als espais de sobirania de què he parlat en ocasions (ferrocarrils de la Generalitat, TV3, mossos d'esquadra, ajuntaments), espais on nosaltres decidim i que han de ser sinònims de benestar, eficàcia, utilitat i modernitat.
- No podem tancar-nos només a Catalunya, però tampoc no podem reduir-nos només a Espanya, perquè això ens provincianitza: el 100% del mercat mundial i de les idees ens estan esperant. Anem-hi sense manies!

- Amb el català sol no en tenim prou, però amb el castellà i el català tampoc: la qualificació professional inclou la qualificació multilingüe.
- Hem de recuperar cervells catalans que tenim escampats pel món i fer que d'altres que no són catalans, però són cervells, també s'estableixin aquí (això també vol dir oferta universitària potent en llengua anglesa amb prestigi internacional).
- En un món on cada vegada tot serà més igual, el que anirà més buscat serà la diferència: hem de produir singularitat, identitat de qualitat.
- Hem de reconèixer que la burocràcia no aporta valor afegit, sinó que en treu; que no ens resignem a convertir en simples mesures administratives els més grans ideals mobilitzadors.
- Hem de tenir l'ambició global, des de Catalunya, de ser un dels països líders del món, en un termini de deu anys.
- No ens hem de tancar portes: ni a mercats, ni a llengües (començant per la catalana), ni a fórmules polítiques que potser fins ara no havíem valorat prou. Més enllà de l'autonomia hi ha el federalisme com a possibilitat i, també, la sobirania limitada i interdependent que ja tenen 28 estats europeus. Siguem moderns, valents i adaptem-nos als canvis, si hi sortim guanyant.
- Hem de poder dir —i ho diem— que el dèficit fiscal que arrosseguem des de fa anys castiga els sectors socials més desfavorits i impedeix la nostra capacitat de modernització: la pretesa «solidaritat» de Catalunya no pot ser eterna fins a la fi del món.

L'objectiu de Catalunya, doncs, ha de ser l'excel·lència. No podem perdre més temps i energies a intentar esmenar inútilment els errors de la història que hem sofert, en comptes de dedicar-nos a construir un futur molt més atractiu i estimulant. Hem de fer deu vegades més, deu vegades millor, deu vegades més de pressa del que sempre hem fet. Hem de recuperar la confiança en nosaltres mateixos, com a país, i reforçar-nos també amb una èpica col·lectiva. Perquè els nostres joves han de saber que, si els creiem capaços de dur el nostre futur penjat del braç, és precisament perquè, enfront de la fatiga paralitzant de les nostres esperances sempre decebudes, les seves voluntats són riques de totes les promeses: les millors.

I acabo: pel que fa a la presència d'Esquerra al Govern de la Generalitat, vull renovar el meu compromís personal per l'estabilitat, pel rigor, pel treball tenaç i ben fet, en definitiva, pel bon govern, capaç de crear un clima d'optimisme i de confiança per poder treballar amb entusiasme per la prosperitat d'aquest país i fer possible un model català de progrés que sigui un referent mundial, així, sense embuts. Aquesta vull que sigui la meva aportació, i la del meu partit, a fer de Catalunya una veritable societat d'èxit. Amb tots vostès. Perquè aquest país val la pena.